

1885

I. evfolyam.

9. szám.

Vasárnap, 1884. október 26.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél évre..... 2 frt 50 kr.
Negyedévre..... 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Bérmentetlen leveleket el nem fogadunk.

Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos árszámítás mellett e lap kiadó-hivatala által vétetnek föl.

UJPEST.

Társadalmi hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG

és
KIADÓHIVATAL,

hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek és hirdetések küldendők

UJPEST,

Sándor-utca 3. szám.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Pusztulunk.

Egy monda szerint, valami szent Maklóvius felszereltetett volna egy hajót, hogy ama sokat emlegetett valahol ismeretlen földön létező „boldogok országát“ kikutassa. Évek hosszú során át történt barangolása a világnak különféle tájékain, meggyőzte őt abban, hogy azon sokat sóvárgott „boldogok földje“ csak egy ideális fogalom, csak egy szép hangzatos rege lehet, mely természetben és tényleg nem létezik. Bejárván a földet, azon szomorú tapasztalatra kellett jutnia, miszerint minden országnak, hogy tökéletesen boldog nem lehet meg van a maga baja, a maga szerencsétlensége. Egyik ország merő mocsáros vizenyős talaj, ahol nem terem semmi, — a másik csupa pusztaság, a forró égélj által kiekegetett, kiaszott föld ahol nem tenyészhet misem, — s ahol pedig a természet bőkezűen kincsekkel megáldotta az országot, még ott sines boldogság még ott sem található az elégedettség, mert részint a népek belvillongása, részint az egymás közti viszály a folytonos ellenségeskedés, a feneketlen önzés, a boszus irigység, a mértéktelen bujaság, a határtalan könnyelműség megzavarják azt.

Szent Maklóviusnak ezen tett tapasztalata óta évszázadok tüntek előttünk el és mindazóta az emberi bölcselét azon fáradozik, hogy boldog földet és elégedett emberiséget, ha az eddigél nincs is, de megalkossa. A boldogságnak és elégedettségnek pedig első és alap feltétele, a jólét, — mert ugy a mostani korszakban, mint mindazóta, hogy szociális életet a történelemből ismerünk, nem elég, hogy az éhhalált megakadályozó kenyér felett rendelkezünk, de szükséges, hogy köztünk a jólét uralkodjék. Jólét nélkül sem állam, sem társadalom fenn nem állhat, így szükséges, hogy minden ember ugy a maga, mint az állam, valamint a társadalom jóléte körül fáradozzon miután e nélkül sem az egyes boldog és elégedett nem lehet sem az állam megköveteltető politikai sulyra szert nem tehet, sem a társadalom magának, megkivántató tekintélyt kinem vivhat.

S im ez annyira tudva és elismerve van, hogy az embernek a jólétet megalkotó tevékenysége száz és ezer irányban megis indult. Küzd, fárado, harcol, tervez, tanul majd mindenki, hogy a jólétet megteremtse és mégis, ha valami új Maklóvius utra kelne egy boldog ország felfedezésére, azért még ma napság sem találná meg azt sehohol.

De miért?! Mert dolgozunk, fáradunk, harcolunk, tervezünk, tanulunk meggondolatlanul, — jólétünk várának felépítésénél nem vagyunk óvatosak, mert mindig ingatag talajba ásunk a fundus letévéésénél.

Munkánk a jólét megalkotása körül

olyan a mythológiából ismert átok sujtotta munka mint Sisyphusé, ki hiába hengergette a követ a hegy felé, olyan mint a Danaidáké, kik hasztalanul töltögették a feneketlen hordót feneketlen kupáikkal.

Amint meleg ágy szükséges a virágnak, hogy tenyészhessen, ugy szükséges az emberiségnek a meggondolás, a józanság, a raczió-nális munka, hogy jólétét megteremthesse.

Szégylene ez előrehaladott koruaknak, hogy erről még mindig irni és beszélni kell.

Mert mit használ a munka, ha az gyümölcsöket nem hoz? — mit ér az örökös gondolkodás a kimerithetlen tanyulmányozás, ha annak hasznát nem vehetjük? Hiszen a mi munkánk, a mi ismeretünk, a mi tanulmányozásunk után nekünk csak kenyérmorzsa jutnak, míg a kenyeret a henyélő semmivető, pusztán pénzükkal spekuláló, bennünket rabszolgákként foglalkoztató tőke emészti fel, — a morzsainkkal pedig még a szükségünkben igénybe vett uzorással is megosztokodni kénytelenek vagyunk.

Ezek oly állapotok, melyek tarthatlanok, mert pusztulásukat idézik fel.

Nem kívánjuk mi a másét, nem kívánjuk mi a tőke felosztást. Tartsa meg mindenki a magáét, uralkodjék akár továbbra is a tőke; de megkivánjuk, hogy legyen a tőke szemben a munkával méltányos és igazságos, legyen a munkás és iparossal szemben elismerő tisztelettel.

Hisz a tőkének üdvös voltát egy államban ahol az ipar és kereskedelem virágzásnak induljon elvitatni nem akarjuk, de hogy az ipar és kereskedelem a munkás és iparos osztálynak rovására, annak tökéletes anyagi elpusztításával történjék azt semmi szín alatt nem engedhetjük, mert azt tartjuk minthogy ez pusztuljon, pusztuljon inkább a tőke.

Egy kis fölénye, egy kis előjoga, egy kis szabadalma, egy kis kiváltsága a tőkének a munkás nép fölött tán megengedhető, tán hasznos is, de a mostani önkényes jogai oly árta lmasak, oly veszélyesek, melyek tönkrevéssel fenyegetnek bennünket.

Hiszen a gőzgépeknél is a legcesekélye bb lég, a legparányabb gőz ha a kijelölt határon belül működik, a legfényesebb eredményt létesíti, azonban ha a határ át van lépve, ugy akkor csak a pusztítás csak a rombolás következik be.

Ha látjuk munkásaink és iparosainknak nyomorúságos helyzetét, melyben élni kénytelenítettnek, megcsik a szívének, — de viszont ha látjuk ama sok nyomorult zsidó és ama számos felfuvalkodott bőrükben meg nem férő idegen gyárost, kik munkásainkat és iparosainkat foglalkoztatják, hogy ezek mint usznak az elpusztított nép verej-

tékén szerzet kincseikben, akkor tajtékozó dühben kitörő felindulás vesz rajtunk erőt boszankodva a nép együgyűségén bányuságán és gyávaságán, hogy ezeknek kincsszerzésük eszközévé olyképen hagyják magukat felhasználni, hogy ők mellette idővel koldusokká kell, hogy váljanak.

Tudja im hát meg az a népet pusztító tőkepénzes és uzorás zsidó és az itt élő pénzes idegen elem, hogy szerencse csillaguk letűnő félben van, dicsőségük vesztetnek indult mert a messze láthatáron felviradni látszik már ismét a népnek rég letűnt hajnala.

És ha ők a szürkáló hajnalfényét a népnek látni nem akarják, melyet a napnak csillogó ragyogása is követni fog, akkor tudják meg, hogy most a „sziklán ülő magányuk — Byron szerint — még nem magány“, de magánnyá és elhagyottá fog helyzetünk válni bármily rendíthetetlen, megingathatlan latszó arany sziklán ülnek is, ha a nép, melyhez tartozni nem akarnak, melytől idegenkednek, melyet vérig üldözik, leigazzák ellenük törni fog. Mert elvégre a legjobb fonalnak is, ha kelletténél erősebben sodortatik szétszakadnia kell. Eleget tür, eleget szenved, eleget nélkülöz a nép nyomasztó munkája mellett mintsem az elpusztulást megérdemelné. Hisz a nagy költő is megírta hogy „megbűnhődte már a nép a multat s jövődőt“. Zsidók, urak, ha talmások! eleget játszottatok már a romboló tüzzel és szerencsések, hogy az még eddig a fejetek felett lángokba össze nem csapott.

Tehát abban hagyja a pusztító játékot, nehogy a játék, a ti menthetetlen veszteteket eredményezze.

Szerényi Bertalan.

A vakandokok áskálódása.

Legjobban jellemzi a gonosz embereket ama gyáva tulajdonságuk, hogy saját árnyéktól is félnek. Nyughatatlan örökké dúló lelkiismeretük, nem engedi őket sem nappal, sem éjjel, sem testileg, sem lelkileg pihenni, mert a szívében tanyát ütött gonosz démon által a halálíg látják magukat üldözötve. A félelem és rettegés annál nagyobb, ha tudják, hogy minden lépten nyomon kísértetként legnagyobb és legveszélyesebb ellenségük a nyilvánosság is követi őket. Mint Kain isten szeme elől ugy futnak, búvnak, rejtőzködnek, ezek is az üldözők elől, de mind hiába, mert nincs oly rejték-hely ahova őket a nyilvánosság éles éber szeme nem kísérené. Ezt tudva s látva titkos gyűlhelyükön tanakodnak egymással, de nem ám azon, hogy mint és hogy kellene az erkölcs és tisztesség útjára visszatérni, hanem azon, hogy mint kellene az őket üldöző ellenséget ártalmatlanná tenni és mikép lehetne ettől könnyű szerrel menekedni. Főznek is ilyenkor a pokol tűzhelyén bűnösebbnél bűnösebb terveket ki, — szőnek is ilyenkor az ördög orsóján gazabbnál gazabb eselszövényeket. Feladatukat megoldandó, nincs oly ocsmány, oly undok, oly nemtelen eszköz, melyhez nem folyamod-

nának, lévén jelszavuk, „a cél szentesíti az eszközt.“

Hát a zsidó gonoszok és a velük egy húrond pendülő gazok szerencsétlenségére megszületett „Ujpest“ is, mint a közvéleménynek, hü tolmácsolója, az üldözött istentelenek és lelketlenek részéről olyan üldözés tárgya, hogy minden gondolható rozda marta fegyver és eszköz megsemmisítésére a bűnnek, gazdagon felszerelt tárházából elővételik és ellene irányítva alkalmazásba hozatik.

Ilyen rozsdás, élnélküli, tompa fegyver akar lenni az az aljas ármánnyal, vakandokok, módjára áskálódó gonosz zsidó és elzsidósodott, nyomorult ezudar klikk által reánk terjesztett infámis hazug nekünk megsugott otromba hír is, hogy mi nemcsak a zsidókat, de minden nemzetiséget a mely nem magyar korholjuk üldözzük és korbácsoljuk.

Ezzel mi természetesebb, azt akarja az a gonosz trupp elérni, hogy a községükben lakó idegen ajku polgárok tőlünk elforduljanak és hogy a kis számú tiszta magyar elemen kívül lapunknak, pártfogója nemcsak, hogy ne legyen, de a nem magyar ajkuak és nem egyenes magyar származásúak, ép úgy mint a zsidók és érdektársaik, bennünket mint reájuk is veszélyes sajtót elnyomni igyekezzenek.

Mi eddig még érdemlegesen az idegen nemzetiségek felől, — a zsidók ronda fajának kivételével és ez nem nemzet — véleményyt nem mondattunk és egyáltalán roluk még csak czélzással sem nyilvánítottunk semmiféle nézetet, mindazonáltal, ha azon koholt kósza hír, hogy mi minden és mindenki iránt gyűlölettel viseltetünk a mi és a ki nem magyar, a zsidók eszterga padján készült szárnyakon mégis tova repülhetett az ott leli egyszerű magyarázatát, hogy a hitvány és nyomorult zsidó gazok, üldözésünkre gyengéknek, érzik magukat tehát szükségének látják, újabb és nagyobb toborzott erők segítségével erejüket fejleszteni és csak így megizmosodva gondolnak bennünket bizton eltiporhatni.

Hát, hogy mi az ily ocsmány és aljas fegyverektől sem félünk, itt egyuttal a nemzetiségi kérdéssről, amint erről egy szűk hírlapi cikk keretében értekezni lehet véleményünket elmondjuk.

Nem lesz senki előtt sem ismeretlen, hogy Európazerte évek óta már bizonyos lelketlen agitatorok és demagogok által a magyarság ellen a leghitványabb hírek bocsájtatnak szárnyra, piszkolva, lealacsonyítva a nemzetet terjesztve reá a legaljasabb, a legnemtelenebb rágalmakat. Feliuntetik, a nagy világ előtt a magyart, mint

civilizálatlan barbár nemzetet, — kormányát mint önkényes és erőszakost, mely az országban élő és honoló más nemzetiségű polgárságot üldözi, leigazza.

Voltak esetek, hogy ezen esküdt kérelhetlen ellenségei a hazának nyílt harcot hirdettek, boszúállást üzentek a magyarságnak és a külföld sajtóit félrevezetés és ámtítás által ellenünk, való támadásra sarkalta, ösztönözte.

Nem volt ritkasság a külföldi lapokban merszebbnél merszebb fenyegetéseket olvasni, olyan merszeket pedig, hogy a nyomda festék keblünkre irányított szuronyoknak látszóttak lenni; olvastuk, hogy az egyes nem magyar nemzetiségek hazánkban, azon egekbe kiáltó jogtalanság és elnyomatásból kifolyólag, melyben a magyarok őket részesítik, ellenséges elégedetlen pártokká tömörültek össze, megdöntendő az irgalmat, kegyelmet és humanizmust semmiben sem tanusító magyar kormányrendszert; olvastunk, hogy a nemzetiségek várva várják azon még okvetlenül bekövetkező alkalmas időt, a midőn ellenünk, megsemmisítésünkre irányulva fegyvert foghatnak, megboszulandó rajtuk azon igát, melyet kegyetlenül a nyakukba akasztottak; olvastunk, még ily hasonló kiméletet nem ismerő, brutális vad fenyegetéseket és mind megannyi gyalázatos lelket felháborító koholmányokat nemzetünk felül, de azokat ide iktatni még rövid kivonatban is a mennyiben köztudomásúak feleslegesnek tartjuk.

Pedig nincs tán a föltekén az a civilizált ország, mely úgy és annyira féltékeny szemekkel őrzött legbecsesebb kincsének tekinteni polgárainak szabadságát és egyenjogultságát mint a mi hazánk. Nincs talán a világon oly alkotmányos népképviselőt és kormányt, mely gyengédebben és lelkiismeretesebben őrizné meg az egyéni és gondolat szabadságot, — ezen közkinccsét az emberiségnek — mint a mi parlamentünk, mint a mi kormányunk.

És mégis hazánkban egyes részeiből különösen a kies erdélyi berezkekből, a Duna déli partjairól és a Kárpátok északi részeiből mint kiömlő vulkanikus izzó lava, az a hír árasztja, el az egész nyílt világot, hogy az a barbár magyar elnyomója és üldözője a többi vele élő nemzetiségeknek és megsemmisítője nemzeti hagyományainak.

Más országokban a nem alkotmányosokat ide nemis érve — olyan pártütöket és hazaárulókat, kik saját anyaföldjük tiszteletét s méltóságát úgy pellengére teszik, jó reputációját úgy elrabolják, — a többségben lévő és uralkodó nemzetet úgy gyalázzák, azt a leg-

képtelenebb, és leginperdinensebb rágalmakkal illetik és vele szemben oly hallatlan kihívó és merész fenyegetésekkel lépnek fel, sorban vagy bitóra köttetnek, vagy guillotínára itélnék, vagy örök rabságra és kényszermunkába szorítatnák.

De nem úgy hazánkban. Nálunk elég sajnos, de még hajukszálla sem görbítették meg.

Sulyos büntetés helyett a lovagias és nagylelkű magyar nemzet és loyális kormánya, szabadon engedi őket ellenünk izgatni s bujtogatni és legfeljebb a hazafias sajtó, mely szálla a szemünkben néha néha körmünkre kopantva, egy hangos „állj ne tovább“-ot kiált feléjük, amire mint minden tisztességet és nemesebb aethikai érzést nélkülöző izgatók nemis hederitenek, hanem bűnös üzemeiket haza és nemzet ellen akadálytalanul tovább folytatják.

Pedig hazánk népeinek békés fejlődése és sikeresebb mivélődése érdekében több erély és szigor kifejtése a magas kormánytól, a nemzettől pedig kevesebb elnézés és békétürés volna megkövetelhető. Vállvetett erővel kellene törekedni azon ámtító népboldogítókat, lehetlenné és ártalmatlanná tenni és akkor észszerű munkálkodás mellett a béke és elégedettség hazája lenne a különféle nemzetiségek lakta és örökös benső villongásban élő országunk.

Mert hisz akiknek nem tetszik egy olyan országnak honpolgárai lenni mint Magyarország, a melyben az állam terheit viselő lakosság választotta népképviselőt mint törvényhozó testület nemzetiség és felekezet különbség nélkül teljes arányban hazánkban legjobbjai által képviselve van; akiknek nincs inyükre a mi lehető legalkotmányosabb parlamentünk, melynek bölcsesége alkotja részünkre a mindnyájunkat egyaránt és egyenlően kötelező törvényeinket, — azok összeszedhetik, sátorfájukat és összes pereputyukat és kereshetnek maguknak más boldogabb, más jobb, más szebb, más szabadabb hazát. A mi kormányunk és hatóságaink renkit sem fognak a teljesített hadközelettségi szolgálat után visszatartóztatni, sőt ellenkezőleg az egész nemzettel örülni fognak, ha olyan izgága, elégedetlen elemektől a haza megszabadul.

Amint minden igaz hívőnek csak egy istene lehet, úgy minden államnak is csak egy szent és sérthetetlen kötelező törvénye lehet. Nálunk ép oly kevésé lehetnek az egyes nemzetiségekre különös tekintettel lévő kivételes törvények, mint más államokban, például: Ausztriában, Németországban, Oroszországban, Helvecziában stb. hol ugyanis különféle nemzetisé-

AZ „UJPEST“ TÁRGYAIJA.

A lány baja.

Halvány leány anyját hívja,
Csendes, tompa, méla hangon,
Egy szál gyertya a szobában;
Fehér lepel, sápadt lányon.

Anyám, anyám, édes anyám,
De fáj, úgy fáj szívem tája!
Mehüttötöd magad tegnap,
Minek mentél ládd a bálba.

Anyám, anyám, most úgy érzem,
Mintha ketté is szakadna!
Ne félj semmit majd meggyógyul,
Nem aludtál az éjszaka

Anyám, anyám, hogy miért fáj,
Azt én neked nem mondhatom.
Mond csak, mond meg hát az okát;
Ne félj semmit jó leányom.

Anyám, anyám, ne haragudj!
Szeretted e te valaha?
Csitt leányom! Jobban vagy-e?
Mond meg szívem szép anyyala.

Anyám, anyám, szépen kérlek!
Nem haragszol ugy-e reám?
S mond haldokló leányodnak,
Isten veled jó Etelkám!

Édes lányom mond, kit szeretsz!
Hadd hívassam hát őt ide.

Tán meggyógyulsz látására,
Tán szivednek ő is hiva?

Néma a lány, az óra szól,
Ép az éjfélt ütötte el...
Felsóhaj és elszunyadott,
Többé soh'sem ébredt már fel.

Anyát s lányát kísérik ki,
Örökre a temetőbe...
Szerelmökért haltak meg ők...
S most nyugszanak egy gödörbe.

Ugró Gyula.

A csalódott szeretők.

(Életkép.)

A lenyugvó nap utolsó arany sugarait lő-
velte a földre. Gyönyörű látvány.

A Tisza szöke vize egy ragyog mintha
aranyleppellel volna bevonva, a víz csendes az
őszi szellő vígan lebegtetni a parti fűzfák leve-
leit. A távolból a pihenő molnárak fuvolá-
zása hangzik. A réten az éneklő madarak zen-
gik hála éneküket, oly boldogok ők...

A bokorból vadgalambpár szerelmes bú-
gása hallatszik.

A töltés párkányán szilárd léptekkel jár
fel-s alá Fekete Bandi a falu legszebb legénye
délceleg termete a szép magyar huszárra vall. Mi
hozta őt a Tisza partjára, — megmondani maga
sem tudja, — szive vérzik s bánatában itt
keres lelki megnyugvást. Ajkai dalra nyílnak,
de oly dalra a mit csak a szenvedő szív képes
sugalmazni az összezürtözt kebelnek:

Zöld erdőben a gerlicze turbékol,
Eltévedt az én szeretőm valahol.
Várom, várom de hiába nem jön el,
Az ő szive olyan mint a jégverem.

— Oh valóban igaz volna az amit a falu-
ban utcahoeszában beszélnek: hogy én egyetlen
Mariskám szívét másnak ígerte, annak a kósza
Gyurkának? tehát azt szereti s nem engem?

— Oh isten! te látod szívemet, te bete-
kinthetsz lelkem mélyébe s megmondhatod
mint szeretem én Mariskát. S ő nem jó...
Mégis beteljesül az mit mult pénteken mon-
dott nekem Erzsók a vén cigányasszony, hogy
Mariska nem szeret engem s más az kit ő sze-
ret; biz az nálam százsorta boldogabb.

Lélegzete eláll, szemei kidüllednek, haja
égnek nyulik s kétségbeeseten kiált fel:

— Meghalok, meg válok e nyomorult
élettől, nála nélkül úgy sem folyna életem
boldogan. A víz elég mély sir s enyhülést
nyujt a szenvedő kebelnek. Isten veled te csalfa
lány, isten veled... éj boldogul, én már
kibékültem sorsommal. Isten... veled...

Többet már nem szólhatott, fölnyíltak
előtte a vízi tomető ajtai. Patyolat inge még
látszik, még egyszer feltűnik és elmerül a
zsongó habok közt... Kiszzenvedett.

A faluból jön ki Mariska, megtartva fo-
gadását, mivel kedvesének azt ígerte, hogy a
tiszaparti füzesek alatt találkoznak s ott ked-
vők szerint kibeszélhetik magokat. Már a Tisza
partjára ér. Szemei villognak az örömtől, mivel
szeretőjét ismét keblére ölelheti.

gek képezik az országot fenntartó és megvédő polgárait.

A magyar törvényeknek, melyeknek megalkotásakor a törvényhozás tekintettel szokott mindenkor lenni, az uralgó politikai és társadalmi viszonyokra, teljes összhangban áll az ország igényeivel és nincs nemzetiségük. — Egyenlően kell, hogy alkalmaztassanak azok minden törvény végrehajtó hatóság által, nem tekintve, hogy magyar, német, szláv, román vagy szász-e azon polgár ki annak oltalmát keresi vagy az által sujtatik, vagy annak jótéményeit élvezni jogosult igényt tarthat.

Amint törvényeink szigorú egyenlően, minden tekintet nélkül az egyes nemzetiségekre és társadalmi rétegekre kiterjeszkedik reánk; amint törvényeink oltalmára és jótéményeire egyenlő mérvben, minden honpolgára e hazának egyaránt jogot támaszthat és formálhat, — úgy minden fia és polgára ez országnak tartozik is feltétlen és feláldozó hűséggel, szeretettel és ragaszkodással lenni a haza és nemzet iránt. — Ennyit követel a törvény és mi ennél egy hajszállal sem követelünk többet, de ezt mindenkor és minden körülmények között mindenkitől megköveteljük.

Imádhathja ki ki bármily módon ő maga akarja vagy vallása megköveteli az istent; járjon bármely vagy bárminő templomba; beszéljen bármily nyelven, az reánk nézve egészen közönyös mi azt nem keressük. — De igenis az iránt már közönyösek nem vagyunk és nem lehetünk, az elől már el nem zárkozhatunk, hogy ki mint és hogy érez a magyar hazáért, a magyar nemzetért. Mi úgy a törvénnyel úgy is mint magyarok követeljük, hogy mindenki ki e hazában él és honol akár szláv, akár oláh, akár szász legyen is nemzetisége után, mindezek előtt szívből lélekben magyar polgár legyen és mint ilyen igaz hű hazafi, ki a hazáért él és ha halni kell haljon azon jelszóval „a hazáért mindent kockáztatni szabad és kell, csak magát a hazát nem.“ Ha ezt tapasztaljuk akkor a nemzetiségek ellen kifogásunk nincsen és soha nem lesz.

Az előljáróságnak nemtelen boszúja.

Mult hét elején egy „Meghívót“ vettem, mely szerint a budapesti kir. törvényszék büntető osztályánál megjelenni tartozom. A meghívó vételével nyomban tudtam már, hogy honnan fúj a szél és hogy mi ügyben idéztettek meg, mert hiszen mint én úgy ismeri az ujbpesti közönség is Uhlárik Károly bírót mint olyan locskos, ronda kofához hasonló száju kamasz frátert, ki mindent még hivatalos ügyeket s

Vállára ér hosszú szőke haja, fején oly jól áll az a piros kendő, mit nem régeből vett neki Bandi a vásáron.

Arczáról a vidámság tükrözik le s vígan dalol:

Csendes estén a tó vize kék színű,
A szeretőm barna haju kék szemű,
Beh szeretném azt mondani ő neki:
Gyere lelkem a templomba esküdni!

Dalára nem felel más mint az alkonyi szellő, mintha az suttogná: „Szegény szerencsétlen leány, megölte magát kedvesed.“ Vígan megy tovább-tovább, várja azt a kedves pillanatot, midőn csókokat hinthet Bandi ajkaira.

— Ő jön, igen már jön...

Igen jön egy molnár legény hírül adva Mariskának, hogy Bandi ott fekszik a malomban fehér terítő alatt.

— Jézus Mária mi történt?

— A rét alatt kifogtuk szegény Bandi holttestét a vízből.

— Szegény... egyetlen... virágom.

Zokogásra törnek ajkai; egy jaj szó, egy sikoly, megszűnt élni. Szíve fájalmában megrepéd. Ekkor tűnt le a nap utolsó sugara a láthatárról...

Pedig Mariska nem volt hűtlen Bandihoz. Ő szerette Bandit. De mindenütt találkoznak gonosz lelkek kik két szerető szív közt viszályokat és surlódásokat támasztanak.

D i o g e n e s.

dolgokat is k papol. Uhlárik Károly a böles bíró ugyanis uton utszélén, boldog boldogtalannak hirdette és jól-lehet még most is hirdeti, hogy hiszen majd elbánik ő én velem kifizet úgy, hogy mindörökké emlékezetes lesz előttem az a kiméretlen támadás, melyet ellene intéztem, mert oly kriminális pert szó a nyakamba, hogy arra amíg élek megfelekedni nem fogok tudni, de még azon felül egy befolyásos jó barátja által „hivatal főnökömnél“ mint magát elkotyantotta úgy „befütyültetni“ fog elmondatra viselt dolgamait, hogy ha nemis mozdítottam el, de előlépni többé nem fogok.

Szegény ördög, szegény nyomorult Uhlárik! Valóban sajnálom ezen szerencsétlen az ostobaság setéségében annyira eltévelyedett vén kamasz embert, minthogy tartok komolyan tőle, hogy még agg korára maholnap gyógyíthatatlan agybajnak áldozatává talál esni és akkor én istenem honnan fog ismét Ujbpest községre egy olyan böles bírót mint ő volt?! — Mert hát olyan Uhlárik, nem terem ám minden bokorban! Szegény község! nemsokára árván maradsz árván bíró nélkül, Uhlárik nélkül.

Azonban nem az agyrémben szenvedő bíróval van szándékomban foglalkozni, im tehát áttérek a kitézött tulajdonképeni tárgyra.

Fentebb említett „Meghívó“ folytán, kötelességszerűleg megis jelentem az engem megidézett törvényszéki bíró ur előtt, kitől azon már előre gyanított értesítést nyertem, hogy Ujbpest község előljárósága által „hatóság elleni lázítás“ vádolva vagyok.

Hiszem eléggé ismert az „Ujbpest“ 5-ik számában megjelent cikkemből az egész ügy, melyért törvényszéki feleletre vonattam, semhogy szükséges volna azt itt újonnan minden részleteiben reprodukálni és sokkal megbotránkoztatott volt az esemény, semhogy feltehetném, miszerint e lapok olvasó közönségének már élénk emlékezetében az nem volna.

Tehát ismerve az ügyet, melyért vád alatt állok, kérem: hatóság elleni lázítás-e az, ha kis bírók saját beismertük folytán egy jog és törvénytelenül bekisért polgárt a bíró utasítására istentelenül ütlegetnek és én a további ütlegetést megakadályozandó közbe lépek? Nem úgy polgári mint emberi kötelesség volt ezt tőlem tenni! Avagy hatóság elleni lázítás-e az ha én e kockáztató láttára és ebből kifolyólag, polgári jogommal élve, ezen ügyben az alispánnál panaszt emelek?

A lelkiismeretes embernek felháborodott jögzete nem parancsolja e, ezen lépést megtenni!

Én tisztában vagyok magammal és bizton remélem is, hogy az ellenem emelt „hatóság elleni lázítás“ vádat tényálladéki hiánya folytán a törvényszék eljett fogja, vagy ha eljett nem is, de a végtárgyalás folyamán felmerülő világos momentumok következtében íeltetlenül felmentetem és akkor tudja meg az az élehetetlen és gyalázatos előljáróság, hogy nemtelen reám irányuló boszúját, egy ellene megindítandó perrel fogom felváltani, a midőn összedughatja majd zsidáival tanácskozásra a fejét, de azért abból csakugyan kibuvója nem lesz.

Filipinél találkozunk!

Győri F. Gyula.

Felhívás előfizetésre!

Minden vasárnap megjelenő lapunkra, felhívjuk a tisztelt ujbpesti közönséget hogy előfizetéseiket megtenni méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél „ 2 „ 50 „
Negyed „ 1 „ 25 „

Előfizetőinknek azon előnyt és kedvezményt nyújtjuk, hogy bárminő ügyekben lapunkban díjtalanul erős támaszt, erélyes pártfogót és lelkiismeretes védelmezőt nyerhetnek

Az előfizetési pénzek postautalványon a címnek pontos megjelölésével kiadóhivatalunkba (Ujbpest: Sándor-utca 3. sz.) küldendők, vagy személyesen is áthozhatók.

Lapunk egyes számai 10 krajczárért kiadóhivatalunkban, Fridmán József ur fürdőpénztáránál, a lóvaspálya indóház dohány-tözsdejében, Kriszt József, Földessy Károly, és Liedloff József fűszerkereskedő uraknál kaphatók.

Az „Ujbpest“ kiadóhivatala.

Különfélék.

— **Ézöljigazat, azért nem verik be a fejed.**
Stitz József vendéglős ur a borfogyasztási adónak ez év utolsó negyedére, reá történt sérelmes kirovása alkalmából, folyamodványilag kérelmezte a fogyasztási adónak leszállíttatását és e czélból az előljárósághoz egy ezen himpellér gaznéphez méltó terjedelmes beadványt intézett, melyből izelítőül a következőket emeljük ki: ... mert különösen személyemre vonatkozólag azt kell bennem, hogy ezen teher felrovása tisztán személyes bosszú; már pedig nagy szegénységi bizonyítvány volna ezen „nemtelen eljárás“ azok részéről, kik egy tiszta jellemű s ez ideig úgy az állam, mint a község iránti kötelemeinek eleget tevő pontos adófizető polgár irányában ilyen sujtó fegyvert alkalmazni akarnak. Mi természetesebb, hogy a folyamodványának kedvező eredménye nem volt, miután az igazságok, melyek abban foglalva voltak csak olyan igazságok maradtak, melyek itt is mint a pusztába kiáltó szavak elhangzottak, ezen csak a gonosz terveknek csengő fület kölcsönző bünbandának jellemi pusztaságában; de hogy ne legyenek kénytelenek a folyamodvánnyal úgy eljárni, mint tették azt ama ismert szerkesztőnk által hozzájuk intézettel, jónak látták azt Stitz urnak ismét visszazárazmatatni, nehogy a község levéltárából évek multával is kitudható legyen, hogy a polgárság az urnak 1884-ik évében mikép beszélhetett büntetlenül ezen szemenszedett rongy elemekből szedett vedett, a csalás, lopás, sikkasztás és rablás mesterségeit üzö élehetetlen nyomorult előljárósággal. Im most kérdezzük: hát ezek után igényt tarthat-e még ez az alávaló bünbanda, hogy a polgárság vele szemben tisztelettel viseltessék, rendelteit, meghagyásait, parancsait teljesítse?! — Nem tisztelet nem engedélem való az ilyen bitóra érett akasztófavirágoknak, hanem rút megvetés és egyszerű leköpes.

— **A Löwy utcza disze.** Lapukban már közöltük, hogy az iskola igazgatóság egyetemben a gondnoksággal, a Löwy utcai polgárságtól támogatva kérvényt adott be a szolgabíróhoz, hogy a „Mexikóhoz“ címzett bordély háznak oda leendő áthelyezésére az engedélyt tagadja meg. Daczára ezen előkelő és figyelmet érdemlő erkölcsi testülettől vett kérvénynek, a szolgabíró mint értesülünk az átköltözését azon undok etablissementnek megengedte és már legközelebb az utcának diszére ott fog fényleni az ezen házakat jelző és ismertető veres lámpa. Hát mi csak egyre vagyunk kíváncsiak, hogy mint fog apa és fia egymás mellett mint concurrens „ipartűzők“ megférni?! Mindenesetre irigylenő (!) a Löwy utczában lakó polgárságnak sorsa. Hát tán a szolgabíró kegyelméből megéljük még azt az időt, hogy a „fekete macska“ „Fleischerné“ meg a gyepmester is oda fognak telepíteni. Ha ezek oly állapotok, melyek erkölcsileg türethetők, úgy megfogja még lakossága ezeknek szomorú következményeit a jövőben szomoruan érezni: „Erkölcösség jöjjön a te országod“ legyen a jelszavuk és ne tárgitsanak, ha egész a ministerig kell ügyükkel menni, de azt a gyalázatos házakat megne tőrjék;

— **Egy gonosz lelek.** Mint fentebb olvasóink egy közleményből megolvashatják, Uhlárik böles bírónk Győri F. Gyula urat „hatóság elleni lázítás“ czimben perbe fogadta azért, mert felháborodott igazság érezte folytán, a bírói parancsra annak idejében a község büntanyájának udvarára bekisértetett tehenészeket s kisbírák által vérig ütlegetni nem engedte. Mi ezen folyamatba tett pernek a mennyiben az még a vizsgálat stádiumában áll prejudikálni annál kevésbé akarunk, mert kézzel fogható dolog, hogy ez esetben a minősített vád fenn nem állhat. — De ha a jogtudós bíró szerint Győri F. Gyula urnak ezen humanisztikus cselekménye „hatóság elleni lázítás“, — ugyan akkor, minek minősíti a jogtudó bíró, ha ugy csendes elhuzódott magányban saját elkövetett bűneit gondolatban revue pasziroztatni hagyja, ama embertelen szavakkal: eléggé megsem róvható gazságát, hogy tisztos polgárokat éjnek idejében minden ok és jogczim nélkül, önkényüleg befogadtat és ütlegettet? nem minősíti ezt „népelleni lázításnak“? — S im ez az istentelen megöszült agg gazember, ki a zsidóknak gonoszsággal telt bün gödrébe olyan mélyre sülyedett, hogy a lehelete is már bün merészel még a szemérmetlen aljasságban annyira menni, miszerint saját bünét palástolandó mást egy ártatlant, egy a jog és igazságért lelkesedőt

perbe fogat. Nem-e a bagolynak nevetséges, de boszantó szerepe ez, mely a verebet nagy fejűnek, nevezi?! De menjünk csak egy lépéssel tovább. Hát az a bírói tisztviselő czimeres gazember, ha oly jogtudós minnek minősíti ama ismert kőolaj sikkasztási affairt, melynek büntagja ő is volt, — ez nem „az emberi jogérzet elleni lázítás? — Hát ama általa bűnpénz gyanánt. Stern Ignác gyilkos milliomos pálinkás zsidótól elfogadott s elfogyasztott hizott sertések, jogtudománya szerint nem-e „minden tisztesség és erkölcs elleni lázítás“?! Hát azon Silberer korcsmárostól a fizetendő fogyasztási adó körül való elnézésért kosárszáma lakására czipelt borok nagy jogbölcsesége szerint nem-e, „minden emberi becsület elleni lázítás“?! Ugyan gondolkozzék mind-e fölött egy kissé a böles bíró és akkor a tisztesség és becsület felett más fogalommal lesz, minthogy azt üldözőbe vegye.

— **Rendőri brutalizmus.** Szerdán reggel 8 órakor a piac térről két rákospatolai gazdát, előtünk ismeretlen okból, a rendőrök kötözve, kísérték a község házára. Itt a bíró parancsára vagy 5 kis bíró fűtykösökkel a szegény polgároknak estek és oly baromi brutalitással eldöntötték őket, hogy az illetőknek minden testrésze a fűtykösök hiteles lenyomatát magukon hordja. A nagy zaj, lárma, sírás, rivás, melyeket az ütlegelt polgárok csaptak, nagy néptömeget csoportosított a község ház udvarának kerítésé körül, de nem volt senkinek bátorsága, hogy közbe vesse magát, nehogy a bíró ki csipőre tett kezekkel kommandirozta a ütlegelést, a beavatkozásért „hatóság elleni lázítás“ pert szózzon az illetőknek nyakába. Mi hinni szeretjük, hogy Rákospatotának derék erélyes és igazságzerető bírája Tóth István ur ezen újpesti bírótársa által községbeli polgárain elkövetett brutalizmust mindenekelőtt kipuhatalnia kell, hogy kik azon szencsétlenek, kik az újpesti kozák bírónak parancsára kárhözátva voltak az ütlegek elszenvedésére.

— **Felhívás.** A „Nándor“ betegsegélyző és temetkezési egyesület elnöksége felhívja ez uton az egyesületnek tisztelt tagjait, miszerint „Minden szentek“ napján a sirkertbe leendő testületi kivonulásra az egyesület helyiségeiben minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Mint minden évben úgy az idén is az egyesület elhunyt tagjai felett a sirkertben ünnepi beszédben megemlékezni fog. A szonoklatok magtartására lapunk szerkesztője és Führer ur kértettek fel. Szerkesztőnk magyar, Führer ur német nyelven fognak beszélni.

— **Uj kör.** A Tamássy József ur által megpendített és több lelkes polgár által felkarolt eszme községünkben egy függetlenségi kört alakítandó létesült. Az alapszabályok szentesítve és ministeri záradékkal ellátva az alkuló körnek ideiglenes elnökéhez vissza érkeszték és így már akadály a kör életbe hívására fenn nem forogván, a kör mint megszületettnek tekinthető. A község érdeke is megköveteli, hogy ezen kör virágzásnak induljon és remélhetőleg a keresztény elemek tömegesen tagokként abba belépni is fognak. Különben a kör üdvös működésére még visszatérünk, hadd alakuljon az előbb véglegesen meg.

— **Uzsora krónika.** Szerkesztőségünkben a panaszok egymást érik, hogy az uszorasok mint kospasztják meg és teszik tönkre az egyes családokat. Az ismert veszélyes zsidó és nem zsidó uszorasokon kívül egy új névvel is találkozunk Frisch zsidó asszony-nak undok személyében. Na hát lesz gondunkra, hogy ezen emberi szörnyetegeteket mielőbb már a polgárság és emberiségre nézve ártalmatlanná tegyék.

— **Gyászrovat.** Rálik János urat községünk lelkes polgárát nagy csapás érte. Hőn szeretett Pál fia boldog életének 8-ik évében hosszas szenvedés után örök álmra szemét behunyta. A mélyen lesújtott apát és családját vigasztalja az irgalmas ég, a drága halottnak pedig legyen könnyű a föld. — Bogissich György rákospatolai állomás-főnök urnak is a kérelhetlen halál szeretett 7 éves Berta leánykáját elragadta. Szívükből eredő részvétünket fejezzük ki a mélyen

lesújtott apának és anyának az őket váratlanul ért vesztesség és fájdalomban. E gyászrovat közlésének, szomorú teljesítésében, leg-legsajátóbb reánk az, hogy mind a két korán elhunyt gyermeket! Dr. Hédervári Hádli Számi gyógykezelése juttatta a sirba.

Szerkesztői üzenetek.

Gerold János ur Budapest. Lapunkat a fővárosba csak postán küldjük és ha reá előfizetni óhajt, akkor posta utalvánnyal tessék azt eszközölni. — H... 9. Követelni tőlünk joga nincsen se önnök, se másnak, mert senkinek se alárendeltjei sem lekötöztetettjei nem vagyunk. Nem találná-e ön merésznek, ha mi is öntől egyenesen követelnénk, hogy fizessen lapunkra elő?! De ha még előfizető volna minden ügyében, melyben reánk szükség van csak kérésnek van hely, de követelésnek soha. Mi a nyilvánosságnak öre és kifejezője vagyunk ugyan, de parancs szóra senki előtt és senki részére nem bakterkodunk. Követelését figyelembe nem vehetjük: először, mert egyenes követelés, másodsor mert személyes ügy ami a nagy közönséget, vajmi kevésbé érdekelheti. — Sz... t Annnyira átdolgozhatlan, hogy nem használhatjuk. — K... kisasszony. Ha becses bizalmával megtisztelt bennünket és igénytelen taócsunkat kívánja úgy ne vegye zokon abbéli kiuyilatkoztatásukat, hogy mi a művelt nőt egyáltalán semmiféle önálló kedyekereseti pályán látni nem szeretjük. A nőnek legyen bármily művelt és olvasott nem a hivatalnoki pályára a rendeltetése, hanem ha honleányunk akkor az anyai és magyar gazdasszonyi pályára. Nem a népnevelése zűletett a nő, hanem gyermek nevelésre, — nem posta s távirtdai hivatalra való kiképzetés rendeltetése a nőnek, hanem a kiképzés a ház és család szűke körüli hivatalra. Ez és nem amaz, legyen a nőnél munkaköre. E szerint a kértetett három pályára közül, mi önnök a negyediket ajánljuk t. i. a madasztos fenséges és áldott asszonyi, az idazi női pályát. A nő, a nő azért sorsát e végzetét, hogy nő és ne égjén benne a vágy férfi lenni akarai és férfiak részére rendelt oly szerepre kívánkozni, mely őt a természet törvényei szerint nem illeti meg de melyet megkövetelt módon kifogástalanul be sem tölthet. Tartozó udvariasságból hölgyek iránt bocsánatot kérünk öszintességünkért, ha abban tovább mentünk mint azt kisasszony várta volna. **Vászló polgár.** Fogalmunk sincs róla; — legoészterűben teszi ha e tekintetben kérdést intéz az előjáróságnál.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Szterényi Bertalan.**

„FÜGGETLENSÉG“
a keresztény társadalom egyetlen politikai antisemita napilapja.
Szerkeszti **VERHOVAY GYULA.**
ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre, postán küldve **16** frt — kr.
Fél évre, „ „ **8** „ — „
Negyed évre, „ „ **4** „ — „
Egy hóra, „ „ **1** „ **40** „
Előfizethetni az „Ujpest“ kiadóhivatalában Ujpesten, vagy pedig Budapest, IV. zsidó-utca 2. sz., a kiadóhivatalban.

Kitűnő finom természetes vörös borok.
Kaphatók 14 literes hordóktól fel. Literje 20, 25 és 30 kr. Hordókat gyári áron számítottunk. Mintául csakis hordókkal küldünk.
Megrendelhető:
Nagy-Harsányban, u. p. Villány
Zágonyi Györgynél
(35) a bortermelők megbízottjánál.

Bartalits Imre kiadóhivatalában megrendelhető:
A MEGRÖGZÖTT MAIMONIDES DELIRIUMA
vagyis:
HITELES ZSIDÓ-KÁTÉ,
a talmudcsidó hitágazatai, imái és vallásos szertartásai.
IRTA: ZIMÁNDY IGNÁCZ.
Ára 2 forint.

A
„FÜSTÖLLŐ“
I. és II. évfolyama
(minden évfolyam külön füzve)
3 frt. helyett mindkettő együtt csak 2 frt.
A most folyó III. évfolyam (ez évfolyam 28 számból áll) előfizetési ára 2 frt 25 kr. Az I. II. és III. évfolyamot együtt és egyszerre rendelve meg 5 frt 25 kr. helyett 3 frt 50 kr-ért adja
a „Füstölő“ kiadóhivatala,
Budapest, VIII., Eszterházy-utca 12. sz.
Bartalits Imre könyvkiadó-hivatalában megrendelhető:
TISZA-ESZLÁR
a multban és jelenben.
A zsidókról általában. — Zsidó mysteriumok. — Rituális gyilkosságok és véraldozatok. — A tiszta-eszlári eset.
IRTA: **ÓNODY GÉZA,**
országgyűlési képviselő.
Ára **1** frt. **50** kr.